

ارزیابی معیارهای توسعه مواد و صنایع معدنی با پتانسیل بالا بر پایه زنجیره ارزش با استفاده از روش تحلیل نسبت ارزیابی وزن دهی ترجیحی

مهدی اجلی¹

سابقه مقاله

1 استادیار گروه مدیریت، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران
تاریخ دریافت: 1403/09/26

تاریخ پذیرش: 1403/10/24

چکیده

هدف پژوهش حاضر، شناسایی، ارزیابی و اولویت‌بندی معیارهای توسعه مواد و صنایع معدنی با پتانسیل بالا در استان همدان بر پایه مدل زنجیره ارزش پورتر و رویکرد ترکیبی دلفی فازی و تصمیم‌گیری چندشاخصه سوارا (تحلیل نسبت ارزیابی وزن دهی ترجیحی) می‌باشد. روش پژوهش از نظر هدف، کاربردی، از نظر جمع‌آوری داده‌ها، توصیفی-پیمایشی و از نظر تحلیل، کیفی-کمی است. جامعه آماری شامل 15 نفر از خبرگان، متخصصان و مدیران معادن و سازمان‌های ذیربط به ویژه سازمان صمت همدان در اجرای رویکرد دلفی و 75 نفر در اجرای تکنیک سوارا می‌باشند. در بخش اول، معیارهای اولیه مستخرج از مدل زنجیره ارزش پورتر، با استفاده از رویکرد دلفی فازی و از طریق نظرات خبرگان ارزیابی شد و در نهایت، 6 معیار از 7 معیار اولیه به عنوان معیارهای مؤثر و کلیدی نهایی در توسعه مواد و صنایع معدنی شناسایی شدند. در بخش دوم با بکارگیری تکنیک سوارا و نظرات خبرگان مورد اشاره، دوباره معیارهای استخراجی در مرحله قبل، ارزیابی شده و وزن نهایی معیارها محاسبه و به ترتیب اهمیت اولویت‌بندی شدند. تحلیل نهایی نشان داد که معیار کلیدی دوم یعنی "زیرساخت‌های مناسب" با بیشترین وزن به عنوان مهم‌ترین عامل، معیار کلیدی چهارم یعنی "بهره‌گیری از فناوری پیشرفته" در اولویت دوم و معیار کلیدی سوم یعنی "بهره‌گیری از منابع انسانی کارا" در رتبه سوم جای گرفته است. نهایت این که معیار کلیدی ششم یعنی "تأمین مناسب امکانات ضروری" با کمترین وزن به عنوان کم‌اهمیت‌ترین معیار شناسایی شد. در پایان پژوهش، پیشنهادهای کاربردی به منظور تقویت وضعیت معیارها جهت سرمایه‌گذاری در بخش مواد و صنایع معدنی استان ارائه شده است.

واژگان کلیدی: مواد و صنایع معدنی، دلفی فازی، اولویت‌بندی، سوارا، استان همدان

¹ m.ajalli@basu.ac.ir